

Recht-uit Ondernemen

RECHT EN INTERPERSOONLIJKE RELATIES IN DE BEDRIJFSOMGEVING

Recht en interpersoonlijke relaties met aandeelhouders, bestuurders en management

PIERRE SCHAUBROECK

VOORZITTER bMEDIATION, EREVOORZITTER IBJ

SPANNINGSVELD ONDERNEMEN EN RECHT

Regelgeving noodzakelijk:

- faire spelregels voor alle economische spelers (level playing field)
- verzoenen van individueel ondernemersbelang en maatschappelijk belang
- vermijden van de extremen: volledige economische vrijheid ↔ staatsgeleide economie
- duidelijkheid, proportionaliteit, flexibiliteit, gezond verstand

Minister van Justitie wil vennootschapsrecht à la Delaware

(OVER)JURIDISERING

Veroorzaakt door:

- economische groei
- explosie van de internationale handel, mondialisering
- nieuwe technologieën
- toenemende complexiteit
- lobbywerk, belangengroeperingen
- pendelbewegingen (regulering → deregulering → herregulering)
- Europese regelgeving
- Amerikaanse invloeden
- reactie op financiële crisissen en bedrijfsschandalen
- conflictueuze attitudes

HOE GAAN ONDERNEMING EN BEDRIJFSJURIST MET ELKAAR OM?

Persoonlijke factoren bedrijfsjurist:

- achtergrond en opleiding
- waardenpatroon
- vaardigheden (sterkten en aandachtspunten)
- eerdere professionele ervaringen

Bedrijfscultuur

Essentieel: match tussen persoonlijke en bedrijfscultuur (peilen bij aanwerving)

WAT DOET EEN BEDRIJFSJURIST?

Band met het bedrijf: arbeidsovereenkomst

Takenpakket (varieert per bedrijf):

- voornamelijk ondernemingsrecht
- legal risk mapping en compliance
- corporate governance
- naleving van de wet door de onderneming
- begeleiding van fusies en acquisities
- juridische adviesverlening
- opstellen en onderhandelen van contracten
- voorkomen en behandelen van geschillen
- preventieve bewustmaking in het bedrijf
- secretariaat-generaal

WELKE TROEVEN HEEFT EEN BEDRIJFSJURIST?

- permanente aanwezigheid in het bedrijf
- permanent in contact met het management (eerste aanspreekpunt)
- kennis van het bedrijf, zijn cultuur en zijn aandeelhouders, bestuurders, managers
- met de neus op de werkelijkheid
- kan algemeen en preventief optreden ↔ punctueel en reactief
- business partner en gatekeeper (deontologische plicht)
- intellectuele onafhankelijkheid (deontologische plicht)

WELKE PERSOONLIJKE VAARDIGHEDEN MOET EEN BEDRIJFSJURIST HEBBEN?

- collegiale team player (energiek mee de kar trekken)
- integer, betrouwbaar, loyaal
- practicus, geen theoreticus
- pragmaticus, geen fundamentalist
- netwerker
- proactief
- communicatief
- luisterend oor
- onderhandelaar
- probleemoplosser (-ontmijner, -vermijder)
- resultaatgericht
- empathisch vermogen

HOE GEBRUIKT EEN BEDRIJFSJURIST DIE TROEVEN EN VAARDIGHEDEN IN HET BEDRIJF?

(1/2)

- ontwikkelt een vertrouwensrelatie met het management
- denkt actief met het management mee
- bevordert een compliance cultuur
- legt complexe juridische concepten op een begrijpelijke manier uit
- treedt niet belerend maar pedagogisch op
- moedigt de vertrouwelijke uitwisseling van alle relevante informatie aan om een vertrouwelijk, door de wet beschermd advies te kunnen geven

HOE GEBRUIKT EEN BEDRIJFSJURIST DIE TROEVEN EN VAARDIGHEDEN IN HET BEDRIJF?

(2/2)

- betreft een risico-analyse in zijn adviezen (is the risk acceptably remote?)
- geeft geen technische en vrijblijvende maar bruikbare en geëngageerde adviezen
- treedt als volwaardig teamlid op
- willing to go the extra mile
- is de spreekbuis van de onderneming in de relatie met haar advocaten

DE BEDRIJFSJURIST EN DE BESLECHTING VAN GESCHILLEN

Kan een extern geschil buiten de rechtbank/arbitrage opgelost worden?

Voordelen van bemiddeling (beter een slecht akkoord dan een goed proces):

- vrijwillig proces
- het management is zelf betrokken (niet alleen via advocaten)
- de gezochte oplossing is niet juridisch maar commercieel van aard
- doel is een consensus van partijen, niet een opgelegde beslissing (win-win, niet win-lose)
- grotere kans op voortzetting van commerciële relaties
- kortere doorlooptijd (weken, geen jaren)
- lagere kosten